№ 40 Ausgabe A.

HOMAN

Cena s pieresyłkaj i dastaŭkaj da chaty.

na 1 hod—4 m. 80 fen., na ½ hodu—2 m. 40 fen., na 3 miesiacy — 1 m. 20 f., na 1 mies. — 40 f.

Biełaruskaja Wilenskaja czasopiś

wychodzić dwa razy u tydzień: u aŭtorki i piatnicy.

Adres redakcii: Wilnia, Zawalnaja 7.
Adres administracii i ekspedycii: M. Stefanskaja 23.

Cena Abwiestak'

na 4-aj staranie za radok drobnymi literam —25 fen.; drobnyje abwiestki pa 5 fen. za słowa. Abwiestki ab śmierci—60 fen. za liniejku drobn. drukam.

№ 40 (132) Hod II. Wilnia, 18 maja 1917 h. Cena 5 fen. (3 kap.)

17 maja.

Zachodni teatr:

Front Ruprechta Bawarskaho: Silnaj anhlickaj kontratakaj my prymuszeny byli na ranicy pakinuć zdabytyje znoŭ wakolicy wioski Re.

Silnyje ataki anhliczan na poŭnaczy ad Skarp adbity s ciažkimi stratami u worahoŭ.

Na pałudziennym zachodzi ad Riankur anhlickije nastupleńnia niczoha nie dajszli.

Na hetym fronci my ŭ mai ŭziali ŭ pałon dahetul 2.300 anhliczan.

Front niamieckaho Naślednika: Pry Wogsejon i na ŭschodzi ad La Fo my niespadziewanaj napaściu pasunuli naszu liniju na niekolki sot metroŭ upiarod. Apryczi krywawych strat, worahi utracili 248 dusz pałonnymi i niekolki kulemiotaŭ.

Pry Bre my tak sama krychu adcisnuli worahoŭ nazad i ŭziali pałonnych.

Ad paczatku maja my na hetym fronci ŭziali ŭ pałon 2.700 dusz.

Uschodni teatr:

Biez nijakich prypadkoŭ.

Makiedonski front: Paśla doŭhaj artyleryjskaj padhatoŭki na poŭnaczy i paŭnocznym zachodzi ad Manastyra paczalisia silnyje francuskije ataki, katoryje ŭsiudy z wialikimi stratami adkinuty nazad niamieckimi i bołharskiwajskami sztykami i ŭ kontratakach.

WIENA. 16.V. Italjancy na Izonco siahońnia iznoŭ paczali swaje ataki na ŭsim fronci Jany nidzie nie dajszli udaczy i mieli wialikije straty.

WARSZAWA. Adwakat Jan Korodyjski, karystaŭszy niezakonna swaim stanowiszczem milicyjnaho kamisara, nałažyŭ na siabie ruki, kali jaho chacieli aresztawać za jaho prastupki.

PIECIARBURH. P.T.A. danosić: Na zasiedańni u naczy minister zahranicznych spraŭ zajawiŭ tymczasowamu uradu ab swajej pastanowi zusim wyjści z ministerstwa. Pryczyna wychadu—niazhodliwaść pahladoŭ Milukowa s pahladami tymczasowaho uradu na sprawu pierastrojki gabinetu. Czleny tymczasowaho uradu zanimalisia paśla pytańniem, ci nia woźmie na siabie kiraŭnictwa zahranicznymi sprawami minister-prezydent? Ale kn. Lwow stanoŭcza admowiŭsia ad hetaho, każyczy, szto nia liczyć siabie zdolnym zanimać hetaje miejsco i lepiej zatrymaje ŭ swaich rukach ministerstwo ŭnutrenych spraŭ. Tady bolszaja czaść czlenoŭ uradu zajawiła szto kiraŭnictwo zahranicznymi sprawami pawinno być addadzieno ministru finansoŭ, Tereszczenko. Minister sudoŭ, Kierenskij, naznaczen ministram armii i flotu.

LUGANO. Na naradzi sałdackich deputatoŭ s frontu Milukow skazaŭ, szto apublikawańnie zroblenych byŭszym carskim uradam umoŭ s sajuźnikami — niemahczymo, bo heta wyzwało by niepryjaźń ŭ sajuźnikoŭ da Rasiei, wykryło-by kaniec wajny da katastrofy.

Skobielew wyskazaŭ dumku, szto wajna može być zakonczena na mocy uhody miž rasiejskaj i niamieckaj demokracijej. Kierenskij (ciapierasznj wajenny minister. Red.) zajawiŭ, szto mo' niedalok toj czas, kali Rasieja nie zdaleje pasłać swajmu wojsku na front dawoli strawy i snaradoŭ. Kali armiia nia budzie ciarpliwa pieranasić swajej doli, i rasiejski narod wykaže siabie stadam wyrwaŭszychsia na wolu raboŭ, a nie narodam ludziej, świadomych swajej pawinnaści, — dyk nielha abminuć katastrofy, baćkaŭszczyna zhinie.

SZTOKHOLM. „Dień" drukuje s pramowy Milukowa słowy, prapuszczenyje P.T.A. Paśla zajawy, szto jeszcze patrebno heroicznaje napružeńnie sił, kab zniszczyć worahoŭ, Milukow skazaŭ: „Ale czy ž my jaszcze zdolny da hetkich wysiłkoŭ?" Jon aświaciŭ unutrenaje pałažeńnie armii i zajawiŭ, szto spiersza dumali, szto rewolucija stworyć hetki światy heroizm, katory zaćmić usie daŭniejszyje wajennyje ŭczynki rasiejskaho narodu. «Panowie, my pawinny sumlenna pryznacca, szto heta nie zbyłosia. Nasza wajennaja siła asłablena i idzie da razwału. Armija pierežywaje tujuž chwarobu, jak i narod: razdwajeńnie, polikraciju i niedastaczu pawahi. Baćkaŭszczyna stalć na kraju pahibieli».

Kancler i Rejchstag za mir — na mocy uhody z Rasiejej.

Na zasiedańni Rejchstagu 15 maja zusim jasna wyjawiłosia, szto jak kancler, tak i ŭwieś Rejchstag stalć za taki mir z Rasiejej, katory daŭ-by mahczymaść wiarnuć daŭnuju družbu miž abodwymi susiednimi narodami. »Kali Rasieja chocze wiarnuć trywały stan zhodliwaho žyćcia z nami, — skazaŭ impierski kancler, — tady samo saboj razumiejeca, szto my, majuczy hetkaje samaje žadańnie, nie zniszczožym asnoŭ trywałaj buduczyny, nia zrobim niemahczymym razwićcia jaje, damahajuczysia tahoj czaho nielha było-by pahadzić z wolaj i žadańniami narodaŭ i szto ŭ rasiejskim narodzi stwaryłoby hrunt dzieła nowych waroźych adnosin«.

Uważajuczy na ahulnaje pałažeńnie Rasiei ŭ hety moment i na ŭsio uzrastajuczaje žadańnie mira ŭ narodnych massach, možna spadziewacca, szto dzień 15 maja adznaczywaje saboj nowy krok da mira.

Mety wajny.

Dnia 15 maja ŭsie ždali z wialikaj niecierpliwaściu i z wialikimi nadziejami: ci hety dzień impierski kancler pawinien byŭ zrabić swaju zajawu ab wajennych metach Niamieczczyny. Adnak, nadziei spoŭnilisia tolki czaściu: kancler zajawiŭ, szto jon nia može jesze adkryta hawaryć ab swaich wajennych metach, i wyskazaŭ adno tolki ahulny pahlad na wajennaje pałaženie.

Ale i s tych ahulnych słoŭ, jakije my czuli ad kanclera, pryraŭnawaŭszy ich da zajawy haławy niamieckich socyał-demokratoŭ, Szejdemanna, možna ŭžo ciapier zrabić niekatoryje wywady. My možem zusim śmieła skazać, szto kancler liczyć niemahczymym, kab paśla wajny Niamieczczyna wiarnułasia da swaich starych hranic. Jak i na jakich asnowach maje adbycca pieramiena hranic Niamieckaj dzieržawy, hetaho kancler nie skazaŭ: jon hawaryŭ tolki, szto Niamieczczyna nia choce zniszczeńnia žyćciowych sił Rasiei. Za toje Szejdemann, ćwiorda wystupajuczy proci zachwatu czužych ziamiel, padaŭ prajekt paszyreńnia hranic Niamieczczyny biez anneksii: jon haważyŭ ab »pierestanoŭcy hranicznych kamieńnioŭ na mocy ŭzajemnaj uhody« miž wajujuczymi dzieržawami, adznaczywajuczy, szto heta — «nie anneksija, a tolki ŭparadkawańnie hranic«.

Uhledajuczysia na toje, szto najwialikszyje abszary zawajowany niamieckim aružžem ad Rasiei, my možem zrabić jeszcze adzin wywad. Prynimajuczy pad uwahu, szto sprawa etnohraficzna-polskich ziamiel užo razwiazana aktam 5 listapada 1916 hodu, pawodłuh katoraho Polszczy dajecca niezaležnaść, i szto Rasieja toj akt pryznała za prawamoczny, hutarka miž Niamieczczynaj i Rasiejej može iści ciapier tolki ab Kurlandii, Litwie i czaści Biełarusi, jakije ŭchodziać u miežy Ober Ost. I tut adkrywajecca szyroki prastor dla ŭsielakich dahadak. Czy ŭwieś hety abszar Niamieczczyna choče dałuczyć da siabie, czy tolki czaść jaho — napryklad, Kurlandiju i Litwu? Czy kraj hety maje stanawić asobnuju dzieržaŭnuju orhanizaciju — samabytnuju, abo ŭ ahulna-niamieckim dzieržaŭnym sajuzi, czy mo' wojdzie ŭ skład susiednich Prusaŭ? Czy ŭreszci czaść jaho može być addadziena nazad Rasiei i na jakich umowach? Na ŭsie hetyje pytańnia my nia tolki nie majem adkazu, ale i namioku na razwiazku ich. Adkaz na ich daść dalejszy chod wajny.

U Wilni i wakolicach.

—»—

✕ Paczynajuczy ad 20 maja, ŭ miestowych kramach nia buduć bolsz wydawać na chlebowyje karty muki harochu i t. p.

Porcija chleba na dzień budzie stanawić 100 gramoŭ na duszu. Bolsz chleba wydawać nia buduć i za wyszejszuju canu. Za toje za resztu adrezkoŭ buduć dawać u narodnych straŭniach zupu.

✕ **Wychad z miesta.** Stadthaŭptmann napaminaje, szto pierechadzić cieraz hranicu miž wilenskim miestowym i sielskim pawietami nawat i piechatoj možna tolki atrymaŭszy pawaleńnie na piśmie.

✕ **Miestowaja apieka nad pakinutymi damami.** U swaim czasi my pisali ab roznych nienormalnych prajawach ŭ raboci miestowaj kamisii dzieła apieki nad pakinutymi damami, katoraja ŭsia składałasia s kamianicznikoŭ-palakoŭ. Ciapier u orhanizacii zroblena surjoznaja pieramiena: pobacz z 9 daŭniejszymi apiakunami ŭ kamisiju zaproszeny 9 nowych asob: 5 žydoŭ, 3 litwiny i 1 biełarus, u tym liku — 6 kwaterantoŭ.

Treba dumać, szto ciapier budzie zwiernieno bolsz uwahi na interesy ŭsiaho nasialeńnia Wilni — biaz roznicy nacii i wiery, szto miestowaja kamisija, jak i pawinno być, budzie mieć charakter orhanizacii hramadzianskaj i zdaleje ŭreszci dajści uhody z druhimi padobnymi orhanizacijami, katoryje pracujuć na tym že hrunci (sajuz kwaterantoŭ i insz.).

× **Hramadzianski uhodliwy sud** miž kwaterantami i damaŭłaśnikami maje s kožnym tydniem usio bolej klijentoŭ. U aposzni paniadziełak było razhledženo kala 10 sporak, i biezmała ŭsie byli razwiazany tak, szto abiedźwie starony byli zdawoleny.

Rezolucija ab wysialeńni była tolki adna.

× **Proci szynkarstwa.** U miestowuju uprawu ŭsio jaszcze pastupajuć nowyje prośby ab pazwaleńni na adkryćcie szynkoŭ. Usie hetyje prośby— daremnyje, bo stadthauptmann pastanawiŭ pryncypialna nie dawać pazwaleńnia na nowyje szynki.

× **Skoraja pomacz** dadziena ad 7 da 13 maja ŭ 78 prypadkach. Karetka skoraj pomaczy wyježdžała 47 razoŭ.

× **Poczta atkryta** u budnyje dni ad 9 da 12 i ad 2 da 7 hadz., a ŭ niadzieli — ad 11 da 1 hadz.

Czysło znosin žycharoŭ u Ober Ost z zahranicaj na specyalnych listkach s pytańniami i adkazami — bolsz za 21 tysiaczu.

× **Futbol.** Dziakujuczy dobraj pahodzi, na Łukiszskim placu ŭsie dni ihrajuć u futbol niamieckije sałdaty i tutejszyje futbolisty.

× **Za raspustu.** Haspadar praczkarni Susyczew zasudžen na dwa miesiacy ŭ wastroh za toje, szto utrymliwaŭ patajna dom raspusty.

Czapnik Abraham Łapid za pasrednictwo ŭ raspuście zasudžen na 1 mies. u wastroh.

Szwejcar haścinicy „Polskaj", Adolf Bakaciewicz, za pasrednictwo ŭ raspuście zasudžen na 150 m. sztrafu.

Upraŭlajuczyj haścinicaj «Sokołoŭskaho», Abram Lewin za pasrednictwo ŭ raspuście zasudžen na 300 m. sztrafu.

× **Prapaŭszyj chłapiec.** 13 maja h. h. a 10 hadz. ranicy prapaŭ Władysłaŭ Piercewicz, 4 hadoŭ, sa Szpitalnaj wul. № 10.

× **Kurs rubla:** Oficyalny — 2 m. 00 fen. za rubiel; u bankach pry pradažy — 2 m. 43 fen., pry kupli — 2 m. 47 f.

Pazyczkowaja kasa biare 6%.

Z USIAHO KRAJU.

Apawieszczeńnie.

300 marak nahrady.

14 studnia 1917 h. haspadar Juozas Kiewełajtis u Wiltrakach, Władysławoŭsk. paw., pajszoŭ da haspadara Jana Karpowicza u Skuciszkach, Marjampolsk. paw., adabrać ad jaho swaje 100 rub. Paśla wiaczery, Kiewełajtis, jak kažuć, wyjszoŭ, dy s taho czasu i prapaŭ.

Jość mocnaje padazreńnie, szto Kiewełajtisa zabili i ababrali.

Chto zadzieržyć lichadziejoŭ ci supolnikoŭ ich, abo može dać wiedamaści, karysnyje dzieła śledztwa, toj atrymaje nahradu da 300 marak.

Usie wiedamaści treba padawać Krejshauptmannu u Władysławowie, abo na najbliżejszuju žandarskuju stanciju.

Ciažkije kary ždud tych, chto daść schoŭku ci jakuju-budź inszuju pomacz.

Wilna, 13 maja, 1917 h.

Der Chef der Militärverwaltung Litauen
Franz Josef Fürst von Isenburg-Birstein
Oberstleutnant á la Suite der Armee.

Uboj skaciny.

Zahadam Hłaŭnakamandujuczaho na Uschodzi zusim zabaraniajecca rezać cielat — samat, a byczkoŭ možna rezać tolki tady, kali widać, szto nia buduć zdolny spaŭniać swaju zadaczu.

BIEŁASTOK. Na mocy zahadu fabrycznaj inspekcii, fabryki mohuć rabić tolki ad 7 hadz. ranicy.

BIEŁASTOK. U sprawozdaczy tannaj straŭni czytajem:

Ad dnia adkryćcia, znaczyć ad 7 krasawika 1916 hodu da 1 krasawika 1917 h. na ruki straŭni pastupiło 18,294 m. 93 fen., katoryje złoženy z asyhnowak miestowaho uradu, kooperatywy pry wialikaj Synagozi, žydoŭskaj obszczyny, prywatnych achwiar i czystaho zysku s publicznych predpryjemstw. Za hety czas wydano 87.166 abiedaŭ, u tym liku 26.684 — za niewialikuju płatu i 60.482 — darma. Aprycz taho wydano 32.931 porcij chleba.

Najmiensz abiedaŭ wydawali ŭ czerwieni taho hodu: 4.707 i najbolsz — u marcy hetaho hodu: 13.806.

HRODNIA. Praz usiu zimu u Hrodni było tolki piać paadzinokich prypadkoŭ chwaroby na plamisty tyfus. Ad pałowy lutaho plamistaho tyfusu u Hrodni zusim nie było, i tolki u aposznich tydniach iznoŭ było niekolki prypadkoŭ chwaroby.

Wilenskaja žydoŭskaja trupa ładzić u miestowym teatry rad spektakloŭ. 13 maja ihrali 4 aktowuju pjesu Henryka Natansona »Za murami«.

Na tutejszym rybnym rynku funt bujniejszaj ryby kasztuje 1,50 m., drabniejszaj — 1 m.

U Indurach, Kuźnicy, Nowym Dwary i Aziorach ładziacca **wolnapažarnickije družyny.**

AUHUSTOU. Niemcy, katoryje prajezdam tut zatrymliwajucca, kažuć, szto pawodłuh swajho pałažeńnia i zabudawańnia Aŭhustoŭ wielmi napaminaje Potsdam, — praŭda, nie ciapieraszni, a s czasoŭ Frydrycha Wialikaho.

WISZNIEW. S tutejszaj cerkwi pieresłali ŭ sabor św. Kazimira u Wilni ŭsielakije carkoŭnyje naczyńnia, bo cerkwa znachodzicca pad abstrełam artyleryi i zrujnawana, a cennyje reczy, jakije tamaka byli, łohka mahli być znisztoženy.

MITAWA. Tut atkryta **wystaŭka** 100 abrazoŭ i studij Gephardta.

LIBAWA. 7 maja tut światkawali druhuju hadaŭszczyny zaniaccia miesta niemcami.

Rewolucija u Rasiei.

PIECIARBURH (Reŭter). **Milukow padausia u adstauku** i wychodzić z gabinetu. Ministram zahranicznych spraŭ budzie Tereszczenko. Kierenskij—minister wajenny i fłotu.

U naczy s 14 na 15 maja spaŭnicielny kamitet rab. i sałd. adbyŭ naradu ab warunkach, na jakich socyalisty buduć prynaležać da uradu. Pawodłuh ich pastanowy, metaj zahranicznaj palityki pawinno być prawo narodaŭ samym stanawić ab swajej doli.

21 maja rada rab. i sałd. sazywaje **ŭsierasiejski zjezd aficeroŭ.**

PIECIARBURH (Reŭter). Wajenny minister **Guczkow wyjszoŭ u adstaŭku.**

Č czytać jak CZ; Š—jak SZ

Kazka ab wadzie.

Šmat hadoŭ tamu była adna suchaja staronka, dzie ludziam wielmi ciažka žyłosia ad biazwodždzia. Ad rana dy da nočy mučylisia tamaka ludzi, kab znajści wadu, ale šmat ludziej zmarnieło, a nijak nie mahli jaje dastaci. Alež byli pamiž tych ludziej chitrejšyje, i jany to dahadalisia znajści takije krynicy, što sprawiadliwym ludziam i ŭ haławu nie prychodziło. Jany nazbirali ŭ zapas šmat wady, — ich i prazwali kapitalistami (bahačami). Woś i wyjšło, što ŭsie sprawiadliwyje ludzi iszli da hetych kapitalistoŭ (bahačoŭ) prasić wady, bo jana kožnamu była wielmi patrebna.

A bahačy na toje: «Jakije wy durnyje! wy chočecie, kab my dali wam wady, što my nazbirali?! Kali my wam damo wady, to chutka i my budziem zdychać biez jaje,—tak, jak wy ciapieraka. A kali wam užo tak chočecca wady, to woś jakuju my wam damo radu: służycie u nas, a my wam damo wady».

Nu, štož adkaže čeławiek, što ŭmiraje ad smahi?—«Dajcie nam wady, a my i z žonkami, i z dzietkami budziem wam służyć».

Jak umowilisia, tak i zrabili.

Kapitalisty byli ludzi aściarožnyje i, jak na toj čas, na't razumnyje. Jany razdzialili swaich służakoŭ na kampani, katorymi kamandawali kapitany, hienerały. Tyje stawili adnych čerpaci wadu s krynicy, druhich — nasić jaje, a trejcich— šukać nowych krynic. Usiu wadu zwazili i zliwali u adnu wialikuju kaduszku. Hetu kadušku kapitalisty prazwali rynkam, — zatym, što ŭwieś narod, słuhi kapitalistoŭ, tudy prychodzili brać wadu.

A tady woś što stali hawaryć kapitalisty narodu:

«Za kožnaje wiadro wady, što wy prynasiecie da kaduški, my wam damo hrošyk, a za kožnaje wiadro, što wy, ci wašy žonki, ci dzieci buduć brać z našaje kaduški, wy nam płacić budziecie pa dwa hrošyki; hety lišni hrošyk, što my budziem brać ad was, heta naš zarabotak, dachod, bo biaz hetaho nam nimaš rachunku rabić wam łasku, i wam prydziecca pamirać biez wady».

Narod byŭ nia wielmi razumny, dyk jamu zdałosia, što heta i sprawiadliwa.

Doŭhi čas nasili ludzi wadu da kaduški, napaŭniali jaje, i za kožnaje wiadro, što narod braŭ s kaduški, kapitalisty brali pa dwa hrošyki.

Šmat dzion prajšło hetak, i kaduška napoŭniłasia wadoju ŭžo až da wierchu, bo ludzi dastawali za kožnaje wiadro, da kaduški pryniesienaje, hetulki hrošy, što za ich možna było kupić jak raz poŭwiadra. I praz hetu pryčynu, što s kožnaho wiadra bahačy mieli lišku, zarabotak, što ludziej było šmat, a kapitalistoŭ mała (—nu, a bahač pjeć wady hetulki, skolki kožny čeławiek), kaduška chutka napoŭniłasia, i wada paciakła cieraz bierahi.

Jak kapitalisty (bahačy) heta uhledzili, dyk jany skazali narodu: „ci wy nie bačycie, što wada ljecca cieraz bierahi? Adpačyńcie krychu i nie nasicie bolš wady, pakul jaje jašče ŭ kadušcy dosi».

Nu, a jak ludzi pierestali nasić wadu da bočki, to i kapitalisty pierestali im płacić, i nie było za što kuplać wadu, bo skul žež uziaci hrošy, kali nima raboty? Uhledzili bahačy, što nima im zarabotku, bo nichto nie kuplaje wady; zawarušylisia jany i stali pasyłać pasłancoŭ na ŭsie darohi kryžawyje, na wulicy, a pasłancy tyje kryčali: «Chto ŭmiraje ad smahi, chadzicie da nas kuplać wadu, bo ŭ nas jaje mnoha!..» A pamiž siabie bahačy hawaryli: «Kiepskije pryjšli časy, samomu treba naprašywacca sa swaim tawaram».

Ale ludzi adkazali bahačom: «Jak že my možem kuplać u was wadu, kali wy nas na rabotu nie prynimajecie? U nas nima inšaho zarobku, i my nie majem hrošy. Biarycie nas na rabotu, i my z achwotaju kuplacimiem u was wadu: tož my ŭmirajem ad smahi. I dla was budzie heta karysna, bo nia treba pasyłać pasłancoŭ».

Na heta adkazali bahačy: «Na što nam najmać was nasić wadu, kali kaduška i tak poŭnaja? Pierš treba raspradać wadu, i, jak kaduška aparožnicca, my was iznoŭ najmiem na rabotu».

Z hetaho ŭsiaho wyjšło tak, što bahačy pierestali płacić, a narod pierestaŭ kuplać wadu. Tady ludzi paczali hawaryć pamiž siabie: «heta ŭžo nie inačej, jak pryjšło bankructwa».

Ludzi ŭmirali ad smahi, bo heta byli ŭžo nia tyje časy, jak to staronka naležała da ŭsich. Kab že prymusić kožnaho kuplać wadu ŭ bahačoŭ, tyje zachapili ŭ swaje ruki ŭsie studni, krynicy, sadžaŭki, reki, adnym słowam — usio, tak što nichto nia moh spadziewacca dastać wady inšym sposabam, jak nie s kaduški.

Tady pačali narekać ludzi na kapitalistoŭ-bahačoŭ: «Hlańcie,—kazali jany,—ŭ kadušcy wada cieraz bierahi ljecca, a my ŭmirajem ad smahi! Dawajcie nam wady, bo ciž heta my budziem umirać biez jaje?!»

Ale bahačy skazali: «Nie, wada naša, i my jaje damo tolki za hrošy». I hetyje swaje zajaŭleńnia jany ŭmacawali prysiahaju: «Hetak musić być!»

Usiož taki bahaczy byli wielmi nieradyje tamu, što nia mieli bolej dachodu, bo narod pierestaŭ kuplać wadu; i bahačy pačali hutaryć pamiž siabie: »Wychodzić tak, što nasz že dachod skasawaŭ naš dachod? Pojdziem da znacharoŭ, mo' jany razhadajuć hetu zahadku«.

(Dalej budzie).

Skarhi wajennaho ministra Guczkowa na uzrost biezzakońnia wyzwany tym, szto kamitet rady rab. i sałd. prewyszaje swaje prawy i cieraz P.T.A. paddzierżywaje znosiny z zahranicznymi uradami.

HŁAŬNAJA KWATERA (W.T.B.). Na naradzi delehatoŭ s frontu wajenny minister Guczkow abjawiŭ ab swajej adstaŭcy i praczytaŭ hetkaje piśmo da ministra-prezydenta Lwowa:

»U warunkach, u jakich znachodzicca uradowaja ŭłaść, asabliwa wajenny i marski ministry,—warunkach, katorych ja źmianić nie mahu i katoryje sulać katastrofu sprawie woli i nawat istnawańniu Rasiei, ja nie mahu bolsz zanimać miejsco ministra wajennaho i ministra flotu, prynimajuczy adkaz za abmyłki, zrobienyje sa szkodaj baćkaŭszczyny«.

LONDON. S Pieciarburha danosiać: Socyalisty hatowy pastupić u skład uradŭ, ale pierad hetym jany wymahajuć aczystki uradu ad ludziej, jakije dabiwajucca wajennych met, niazhodnych z żadańniami demokracii. Hetak razwiazywajecca pytańnie, czy Milukow astaniecca na miejscy ministra zahranicznych spraŭ. Demokracija prystaje na toje, kab Milukow astaŭsia czlenam uradu, ale tolki jak minister narodnaj aświety.

PIECIARBURH 15.V. P.T.A. danosić:

Paśla razhladu tymczasowym uradam warunkoŭ, na jakich predstaŭniki rabotnikoŭ i sałdatoŭ zhodzilisia ŭwajści ŭ skład gabinetu, tymczasowy urad pryznaŭ, szto pierszaho warunku—ab zahranicznaj palitycy—prynimać nielha, bo urad pryznaje kožnuju admowu ad prynicypoŭ, wyskazanych u noci 1 krasawika, niemahczymaj i stalć za ćwiorduju baraćbu z anarchijej. Inszym finansowym i ekonomicznym warunkam urad nie praciwicca, bo ŭważaje za swaju pawinnaść prawiadzieńnie reform. Spaŭnicielnaja kamisija dumy pryniała ŭsio heta pad uwahu i paćwiardziła heta.

Koalicyjny gabinet budzie, zdajecca, składacca z hetkich asob: kn. Lwow — minister-prezydent i minister unutrenych spraŭ, Milukow—min. narodnaj praświety, Tereszczenko — zahranicznych spraŭ, Szyngariow—finansoŭ, Konowałow—tarhoŭli i pramyszlenaści, Niekrasow—daroh, Kierenskij—wajenny minister, pamocznik marszałka rady rab. i sałd. Skobielew—min. flotu, socyalist - rewolucyonier Czernow—sielskaj haspadarki, soc.-dem. adwakat Nikitin abo soc.-dem. adw. Małatowicz—min. sudoŭ, socyalist-narodnik Tieszekow (?)—amunicii.

PIECIARBURH. Aposzniaje zasiedańnie dumy mieło historyczny charakter. **Duma papraŭdzi pierestała istnawać**, bo jana užo nia tolki nie zastupaje ŭsiej Rasiei, ale i jakoj-budź hrupy nasialeńnia. Prawo jaje wystupać ad imi narodu pierajszło da rady rab. i sałd.

Deputat Szulgin skazaŭ u Dumie, szto na wulicach Pieciarburha wiadziecca wostraja ahitacija proci Anhlii. Zadacza Rasiei—wyzwalić świet ad hetaho strachaćcia, hniezda ŭsiakaho imperyalizmu i kapitalizmu. Z hetaj pryczyny ŭ Pieciarburzi iduć hutarki ab **spadziewanym razrywie miž sajuźnikami**.

Cereteli skazaŭ, szto ŭ Francii i Anhlii narod hetak sama, jak i ŭ Rasiei, idzie inszaj darohaj, czym prawicielstwo. Jon pierakonan, szto i tamaka budzie niesta padobnaje da taho, szto stałosia ŭ Rasiei.

CHRYSTYANIJA. Rasiejskije daktary, byŭszyje niejki czas u Londoni, prajezdam u Rasieju japawiedali, szto **u Anhlii kožyn dzień uzrastaje niezdawolstwo pawarotam spraŭ u Rasiei.**

SZTOKHOLM. U piatnicu Pieciarburh apynuŭsia iznoŭ **biez muki i chleba**. Abureny narod zrujnawaŭ niekolki piekareń. Prawicielstwo ŭ kancy było prymuszeno wydać piekaram 8.000 pudoŭ muki z wajennych składoŭ.

HELSINGFORS. Rasiejcy prawiali tut pastanoŭlenyje ŭ Minsku demokratycznyje reformy. Na massowym schodzi wajennych **aficery i sałdaty pazrywali swaje epolety i kokardy**. Hramady hetych sałdatoŭ biez dyscypliny—heta cianier haspadary Rasiei, jakije ustanaŭliwajuć zakony.

SZTOKHOLM. Naczalnik maskoŭskaho wajennaho okruha, wybrany ŭ paczatku rewolucii, padaŭsia ŭ adstaŭku s pryczyny niazhodliwaćci miž im i radaj rab. i sałd., mieszaŭszajsia da jaho spraŭ.

Z usiaho świetu.

LONDON. 27 maja ŭ paryžskim pasolstwi budzie adbywacca narada dyplomatycznych predstaŭnikoŭ sajuźnikoŭ s predstaŭnikami anhlickaho rabočaho ruchu ab suświetnym pałažeńni.

AMSTERDAM. Socyał-demokratycznaja hazeta «Hetvolk» danosić, szto ŭ Amsterdamie słužaczyje ŭ bankach i wialikich transportnych firmach atrymali preciaženie brać swaje adpuski pierad žniŭniem miesiacam, bo da taho czasu **pewnie nastanie mir**, i heta wyzawie niezwyczajny uzrost raboty ŭ tych firmach.

TEŁEHRAMY.

Niamieckije apawieszczeńnia.

15.V. **Zachodni teatr:**

Front Ruprechta Bawarskaho: Miž Ipram i Armantjer silny ahoń artyleryi. Na poŭdni i na ŭschodzi ad Bilkur nastupleńnia worahoŭ krywawa adbity.

Front niamieckaho Naśłednika: Na En i ŭ Szampani krapczeła artyleryjskaja bitwa. Chutar S. Bert my zdabyli bojkim szturmam niekolkich rot. Pry Sapinjol i Aj miejscowyje francuskije nastupleńnia adbity.

U bitwach na pawietry zbity za naszymi linijami 6 samalotaŭ worahoŭ. Słomy spuścilisia samachoć.

Uschodni teatr:

Biez wydatnych prypadkoŭ.

Makiedoński front: Na poŭnaczy ad Manastyra i ŭ zawaroci Czernaj iznoŭ krapczeła artyleryjskaja bitwa.

16.V. **Zachodni teatr.**

Front Ruprechta Bawarskaho: Pry błahoj pahodzi—słabaja bajewaja czynnaść.

Front niamieckaho Naśłednika: Naabapoł Kraonu i na poŭnaczy ad Pronn—silny ahoń artyleryi. Na ŭschodzi ad la Newili zdabyty 600 metroŭ francuskich akopaŭ sa 175 pałonnymi i wialikim zapasam arużža.

Uschodni teatr.

Biez pieramien.

Makiedonski front: Artyleryjskaja bitwa miž Dojranam i Presbaj i na fronci Strumy.

Batalija na Izonco.

WIENA. 14.V. Artyleryjskaja batalija na Izonco trywaje biezupynna. Ahoń worahoŭ dachodzić momentami najwialikszaj siły. Italjanskaja piachota pry Pławie pamykałasia zdabyć ad nu wiarszynu. Kontratakaju jana była adkinuta.

WIENA. 15.V. Paśla trochdzionnaj padhatoŭki ahniom artyleryi, na fronci ad Tolmejna da mora ŭczora paczalisia pieszyje bitwy. Najwastrejszaja bitwa iszła ŭ wakolicach Pławy na Monte Santo, na wiarszynach na ŭschodzi ad Gercu, ŭ wakolicach. Fajti Hryb i pry Konstanjewic. U bolszaj czaści punktoŭ ataki italjancoŭ złomleny užo naszym harmatnim i kulemiotnym ahniom. Dzie italjancy i ŭwarwalisia ŭ naszy akopy, jany byli wykinuty sztykami. Naszy akopy na Fajti Hryb piać razoŭ pierachodzili z ruk u ruki i ŭ kancy astalisia za nami. U druhich miejscoch my hnalisia za worahami da ich ułasnych akopaŭ. My ŭziali ŭ pałon 1600 dusz i zdabyli niekolki kulemiotaŭ. Bitwa trywaje nie spyniajuczysia. Dwa warožyje samaloty zbity ŭ bitwach na pawietry, dwa—naszym ahniom z ziamli.

WIENA. 16.V. U piaty dzień nowaj batalii na Izonco było mnoha wostrych bitw. Byli achwiarowany tysiaczy italjancoŭ. My mieli poŭnuju ŭdaczu. Czysło pałonnych dachodzić 2.000, u tym liku 50 aficeroŭ. Zbity naszymi latunami dwa italjanskije samaloty. Miž Acca i Kanale worabam udałosia ŭzmacawacca na lewym bierazi Izonco. U Tyroli, miž dalinami Eczy i Sugana, silny ahoń artyleryi worahoŭ.

Zjezd socyalistoŭ.

PARYŽ (Hawas). Nacyonalnaja rada soc. dem. partyi Francii, jakaja zbiarecca 27 maja, budzie razhladać predłažeńnie nie pasyłać swajho delehata ŭ Sztokholm, bo zjezd u Sztokholmi sazywajecca na nieprawilnych asnowach. Socyalistycznaja partyja Francii zhodzicca być na czarodnym zjezdzi, kali jon budzie sozwan prawilna i kali budzie napierod wiadoma prahrama jaho. Na takim zjezdzi budzie ustanoŭlena wina Niamieczczyny i Aŭstro-Wenhryi ŭ wajnie, ich urady pawinny być abjaŭleny worahami internacyonału, a niamieckije i aŭstryjackije socyalisty pawinny być wydaleny z internacyonału, jak supolniki uradoŭ u ich prastupkach.

LONDON. Francuskije krajnije socyalisty sulać zabastoŭku na fabrykach amunicii, kali prawicielstwo nie dapuścić ich delehatoŭ jechać na zjezd u Sztokholm.

Cenzura zabaraniaje pry acency Sztokholmskaho zjezdu budzić nadzieju na mir.

Kala wajny.

SZTOKHOLM. «Times» adznaczywaje, szto na zachodnim fronci nielha budzie dajści stanoŭczaj udaczy biaz nowaj pomaczy.

LUGANO. Wajenny krytyk hazety «Secolo» pisze, szto na zachodzi niemcy bjucca s siłami, utraja bolszymi za ichnyje, i szto nima nijakich dannych žadać skoraho razhromu niemcoŭ.

BERLIN. Danosiać ab naznaczeńni hienerała Perszynga naczalnikam pierszaho amerykanskaho ekspedycyjnaho atradu u Eŭropi. Atrad budzie składacca z 10 000 technicznych wojsk, artylei i pancyrnych samachodaŭ nowaho typu.

LONDON. «Daily Mail» pisze:

„Kali niemcy u krasawiku papraŭdzi zatapili 1 miljon tonn parachodaŭ, dyk jany swajej mety padwodnaj wajnoj dajszli".

BERLIN (W.T.B.). Adna z naszych padwodnych łodak 30 krasawika napała ŭ Siarodziemnym mory na francuski wajenny transport «Colber», katory jszoŭ z Marsela ŭ Sałoniki, i ŭ 5 minut zatapiła jaho torpedaju.

BERLIN (W.T.B.). Marski latuczy karabiel L 22 nie wiarnuŭsia s padarožy nazad. Anhlickaje oficyalnaje apawieszczeńnie każe, szto latuczy karabiel L 22 zniszczen anhlickimi marskimi siłami 14 maja ŭ Paŭnocznym mory.

BERLIN (W.T.B.). 13 maja ranicaj rasiejskaja stancija dla aeropłanoŭ Lebara szczodra abkidana bombami.

U atlantyckim akiani iznoŭ zatopleny 4 parachody i 8 parusnikoŭ jomkaściu razam 25.500 tonn.

BERLIN (W.T.B.). Nowyje ŭdaczy ŭ Atlantyckim akiani: zatopleny 5 parachodaŭ i 4 parusniki, jomkaściu razam 20.000 tonn.

BERLIN (W.T.B.). Nowyje ŭdaczy padwodnych łodak u Atlantyckim akiani: 6 parachodaŭ i 1 parusnik, razam 23 000 tonn.

BERLIN (W.T.B). U ŭści Temzy niamieckije samaloty zbili try samaloty worahoŭ i uziali ŭ pałon 1 aficera i 2 unteraficeroŭ.

ABWIESTKI.

349 Hamburskaja Uradowaja Łoteryja!

Razyhrywajecca kapitał

13 miljonau 731.000 marak.

Najwialikszy wyihrysz u najszczaśliwiejszym zdareńni

I miljon marak.

Spis wyihryszoŭ i premij 349 Loteryi:

Premija I 500 000 m.	1 premija 40 000 m.	212 wyihr. pa 2 000 m.
Premija II 300 000 „	1 wyihrysz 40 000 „	5 „ pa 1 500 „
1 wyihrysz 200 000 „	1 premija 30 000 „	525 „ pa 1 000 „
1 wyihrysz 100 000 „	1 wyihrysz 30 000 „	639 „ pa 500 „
1 wyihrysz 90 000 „	7 wyihr. pa 20 000 „	150 „ pa 400 „
1 premija 80 000 „	3 wyihr. pa 15 000 „	90 „ pa 300 „
1 wyihrysz 80 000 „	16 wyihr. pa 10 000 „	44174 „ pa 250, „
1 premija 70 000 „	1 wyihrysz 7 500 „	220, 200, 175, 150,
1 wyihrysz 70 000 „	1 wyihrysz 6 000 „	125, 100, 75 i 35 „
1 premija 60 000 „	56 wyihr. pa 5 000 „	46.020 wyihryszou,
1 wyihrysz 60 000 „	2 wyihr. pa 4 000 „	8 premij
1 premija 50 000 „	128 wyihr. pa 3 000 „	10.000 wolnych losou.
1 wyihrysz 50 000 „	2 wyihr. pa 2 500 „	

Loteryja składajecca s 7 klas.

Rozyhrysz I klasy — 7 i 9 czerwienia.

Cena oryhinalnych losau

razam z niamieckim impieratarskim herbowym zboram

	Dla 1 klasy:	Dla ŭsich 7 klas:
wośmaja czastka oryhinalnaho losu .	M. 1,25	M. 25,—
czwierć oryhinalnaho losu	„ 2,50	„ 50,—
pałowa oryhinalnaho losu	„ 5,00	„ 100,—
cely oryhinalny los	„ 10,00	„ 200,—

Ihrać na loteryi možna paczynajuczy ad kožnaj klasy.

J. Meyer & Co.

Lotteriegeschäft

Hamburg 36, Kielerstrasse 106.

Piśmo dziela zakazu.

Ersuche um Zusendung

von .... Los 1. Klasse

Hamburger Staats-Lotterie.

Der betrag von M. ....

erhalten Sie gleichzeitig durch Postanweisung. Wird einliegend beig fügt.

(niežadanaje piereczyrknuć)

Imia ....

Prafesija ....

Miejsco žyćcia ....

Pacztowy okruh ....

Zamietki ....

(Praszu dać wyrazny adres)

Hom. Wiln.

349 Hamburskaja Uradowaja Loteryja.

100000 losoŭ, 46020 wyihryszoŭ, 8 wialikich premij. Na rozyhrysz naznaczeny **Wyihrywaje blizka kožyn druhi los**

13 miljonou 731000 marak.

Najwyszejszy wyihrysz u najszczaśliwszym prypadku:

Adzin Miljon Marak.

Najwyszejszy wyihrysz može być

Marak 900 000 / „ 890 000 | Marak 880 000 / „ 870 000 | Marak 860 000 / „ 850 000 | Marak 840 000 / „ 830 000 | Marak 820 000 / „ 810 000 i t. d.

Spis wyihryszou i premij Uradowaj Hamburskaj Loteryi:

Premija I Marak 500 000 = Marak 500 000	1 premija Marak 50 000 = Marak 50 000	2 wyihryszy Marak 4 000 = Marak 8 000
Premija II „ 300 000 = „ 300 000	1 wyihrysz „ 50 000 = „ 50 000	128 „ „ 3 000 = „ 384 000
1 wyihrysz „ 200 000 = „ 200 000	1 premija „ 40 000 = „ 40 000	2 „ „ 2 500 = „ 5 000
„ „ 100 000 = „ 100 000	1 wyihrysz „ 40 000 = „ 40 000	212 „ „ 2 000 = „ 424 000
„ „ 90 000 = „ 90 000	1 premija „ 30 000 = „ 30 000	5 „ „ 1 500 = „ 7 500
1 premija „ 80 000 = „ 80 000	1 wyihrysz „ 30 000 = „ 30 000	525 „ „ 1 000 = „ 525 000
1 wyihrysz „ 80 000 = „ 80 000	7 wyihryszoŭ „ 20 000 = „ 140 000	639 „ „ 500 = „ 319 500
1 premija „ 70 000 = „ 70 000	3 „ „ 15 000 = „ 45 000	90 „ „ 400 = „ 60 000
1 wyihrysz „ 70 000 = „ 70 000	16 „ „ 10 000 = „ 160 000	150 „ 300 = „ 27 000
1 premija „ 60 000 = „ 60 000	1 wyihrysz „ 7 000 = „ 6 000	44174 „ 250, 220, 200, 175, 150
1 wyihrysz „ 60 000 = „ 60 000	1 „ „ 6 000 = „ 7 000	125, 100 i t. d.
	56 wyihryszoŭ „ 5 000 = „ 280 000	

Aprycz taho 10,000 darmowych pa 10 marak. **Cena oryhinalnaho losu. I kłasa razam z niamieckim herbowym zboram:** **Loteryja maje 7 kłasou.**

1/8 oryhinalnaho losu M. 1.25 | 1/4 oryhinalnaho losu M. 2.50 | 1/2 oryhinalnaho M. losu 5.— | 1/1 oryhinalnaho losu M. 10.—

Razyhrysz 1 klasy adbudziecce **7 i 9** czerwienia **1917** h.

C. F. GOTTLOB, (Lotterie-Büro), HAMBURG, ELEBEKEN 2.

Szansy na wyihrysz—hetkije wialikije, szto treba kožnamu horacza radzić ihrać na Hamburskaj Uradowaj Loteryi. Niwodnaja inszaja loteryja nie daje hetkaho wysokaho wyihrysza! Užo ŭ druhim kłasie možna wyihrać na cely los za 10 marak u najlepszym prypadku 50.000 marak. U czarodnych kłasach szansy na wyihrysz rastuć i dachodziać u najlepszym prypadku da

M. 1.000.000 u aposznim kłasie!

Ja ŭžo mieŭ tolki u aposzni czas pryjemnaść wypłaczywać maim klijentam najwyszejszyje wyihryszy.

Auftrags-Brief

an das Loterie Büro

C. F. Gottlob in Hamburg 36.

Ersuche um Zusendung von

.... Los ....

der garantierten Hamburg. Staats-Lotterie

Den Betrag dafür:

Mk. ....

erhalten Sie anbei — erhalten Sie gleichzeitig per Postanweisung

(niežadanaje treba piereczyrknuć)

Grösster Gewin 7. Klasse eventuell Mk. **1.000.000**

Imia ....

Prafesija ....

Miesto žyćcia ....

Pacztowyj okruh ....

Zamietka ....

Hom. Wilnia.

Prosim ab akuratny adres.

349 Hamburskaja Uradowaja Łoteryja!

Najwialikszy wyihrysz u najszczaśliwiejszym zdareńni

I miljon marak.

Spis wyihryszoŭ i premij 349 Loteryi:

Premija I 500 000 m.	1 premija 40 000 m.	212 wyihr. pa 2 000 m.
Premija II 300 000 „	1 wyihrysz 40 000 „	5 „ pa 1 500 „
1 wyihrysz 200 000 „	1 premija 30 000 „	525 „ pa 1 000 „
1 wyihrysz 100 000 „	1 wyihrysz 30 000 „	639 „ pa 500 „
1 wyihrysz 90 000 „	7 wyihr. pa 20 000 „	150 „ pa 400 „
1 premija 80 000 „	3 wyihr. pa 15 000 „	90 „ pa 300 „
1 wyihrysz 80 000 „	16 wyihr. pa 10 000 „	44174 „ pa 250, „
1 premija 70 000 „	1 wyihrysz 7 500 „	220, 200, 175, 150,
1 wyihrysz 70 000 „	1 wyihrysz 6 000 „	125, 100, 75 i 35 „
1 premija 60 000 „	56 wyihr. pa 5 000 „	46.020 wyihryszou,
1 wyihrysz 60 000 „	2 wyihr. pa 4 000 „	8 premij
1 premija 50 000 „	128 wyihr. pa 3 000 „	10.000 wolnych losou.
1 wyihrysz 50 000 „	2 wyihr. pa 2 500 „	

13 miljonau 731.000 marak.

Loteryja składajecca s 7 klas.

Rozyhrysz I klasy — 7 i 9 czerwienia.

Cena oryhinalnych losau

razam z niamieckim impieratarskim herbowym zboram

	Dla 1 klasy:	Dla ŭsich 7 klas:
wośmaja czastka oryhinalnaho losu .	M. 1,25	M. 25,—
czwierć oryhinalnaho losu	„ 2,50	„ 50,—
pałowa oryhinalnaho losu	„ 5,00	„ 100,—
cely oryhinalny los	„ 10,00	„ 200,—

Ihrać na loteryi možna paczynajuczy ad kožnaj klasy.

WINDUS & Co.

Hauptkollekte

Hamburg 36. Kaizer Wilhelm Str. 20—26.

Piśmo dziela zakazu.

Ersuche um Zusendung

von .... Los 1. Klasse

Hamburger Staats-Lotterie.

Der betrag von M. ....

erhalten Sie gleichzeitig durch Postanweisung. Wird einliegend beigefügt.

(niežadanaje piereczyrknuć)

Imia ....

Prafesija ....

Miejsco žyćcia ....

Pacztowy okruh ....

Zamietki ....

(Praszu dać wyrazny adres)

Hom. Wiln.

Drukavana u drukarni M. Kuchty. Wydawiectwo «Homan». Redaktar Jazep Saławiej